

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Finansministeren

13. januar 2014

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 20 (Alm. del) af 16. oktober 2013 stillet efter ønske fra Jesper Petersen (S)

Spørgsmål

Ministeren bedes oplyse provenuet ved at indføre et loft over de samlede offentlige overførsler, herunder blandt andet kontanthjælp, børne- og ungedelse og boligstøtte sådan at kompensationsgraden ved overgang til kontanthjælp maksimalt er 80 procent, jf. beregninger fra CEPOS offentliggjort i Børsen den 14. oktober 2013 samt oplyse, hvor stor skattelettelse vil blive pr. måned for en kasseassistent på mindsteløn og en varmemester, der tjener 28.000 kr. om måneden, hvis provenuet bruges til at hæve beskæftigelsesfradraget. Ministeren bedes endvidere oplyse, hvordan en sådan skattelettelse vil ændre på antallet af beskæftigede, der vil have en økonomisk gevinst ved at overgå til offentlig forsørgelse i 2013, jf. svaret på Finansudvalgets spørgsmål nr. 113 (alm. del - §7) af 6. december 2012, samt hvor mange færre der har en gevinst på under hhv. 1.000 og 2.000 kr. ved at tage et arbejde efter en sådan skattelettelse?

Svar

I det stillede spørgsmål refereres til en hypotetisk regel, hvor der indføres et loft over de samlede offentlige overførsler, således at kompensationsgraden efter skat ved kontanthjælp maksimalt kan udgøre 80 pct. af en lønindkomst svarende til 115 kr. i timen og fuldtidsbeskæftigelse (jf. den omtalte artikel i dagbladet Børsen den 14. oktober 2013).

En sådan regel ville i givet fald forudsætte viden om den enkeltes disponible indkomst (dvs. indkomsten efter skat og tildeling af indkomstafhængige supplerende ydelser mv.) og dermed som udgangspunkt et fuldt overblik over alle indkomster og fradrag, der indgår i beregningen af indkomstskat mv. Det er vurderingen, at forslaget næppe ville kunne administreres på en hensigtsmæssig måde i praksis og i alle tilfælde ville indebære betydelige administrative merudgifter.

Derudover ville udbetalingen af sociale ydelser komme til at afhænge af bl.a. den kommunale skatteprocent og modtagerens individuelle ligningsmæssige fradrag. Fx ville personer i kommuner med høje skatteprocenter alt andet lige kunne opnå højere sociale ydelser end personer i kommuner med lavere skatteprocent. Tilsvarende ville personer med fx høje renteudgifter kunne opnå højere ydelser end personer uden renteudgifter etc.

Det er vurderingen, at det ikke er muligt på baggrund af de foreliggende oplysninger at foretage et konkret skøn over de mulige provenuvirkninger af reglen skitseret i det stillede spørgsmål. Hertil er reglen ikke tilstrækkelig konkretiseret.

I den resterende del af besvarelsen er det rent beregningsteknisk lagt til grund, at det hypotetisk set er muligt at indføre en regel, der kan tilvejebringe et provenu på 1,6 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd, som angivet i artiklen i Børsen den 14. oktober 2013.

Anvendes dette provenu til at forhøje beskæftigelsesfradraget, vil beskæftigelsesfradraget i givet fald kunne forhøjes med 1,19 pct.-point i 2014. Det offentlige provenutab ved en sådan forhøjelse skønnes at udgøre 2,6 mia. kr. før tilbageløb og adfærd, 2 mia. kr. efter tilbageløb og 1,6 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd, jf. tabel 1.

Det afspejler, at forhøjelsen af beskæftigelsesfradraget vil indebære en forøgelse af arbejdsudbuddet, som isoleret set vil forbedre de offentlige finanser.

Tabel 1

Provenuvirkning en forhøjelse af beskæftigelsesfradraget

Mia. kroner, 2014-niveau	Umiddelbart provenu	Efter tilbageløb	Efter tilbageløb og adfærd
Forhøjelse af beskæftigelsesfradrag med 1,19 pct.-point	2,6	2,0	1,6

Anm.: Der er antaget en selvfinansieringsgrad på 20 pct. for forhøjelsen af beskæftigelsesfradraget.

Kilde: Egne beregninger på basis af 3,3 pct. stikprøve af befolkningen

Med finanslovsaftalen for 2014 forhøjes beskæftigelsesfradraget til 7,65 pct. og det maksimale beskæftigelsesfradrag til 25.000 kr. i 2014. Med den ovennævnte yderligere forhøjelse på 1,19 pct.-point ville beskæftigelsesfradraget i 2014 udgøre 8,84 pct., og det maksimale beskæftigelsesfradrag ville stige med 3.900 kr. fra 25.000 kr. til 28.900 kr. Skatteværdien af det maksimale beskæftigelsesfradrag øges således med cirka 1.200 kr., svarende til ca. 100 kr. om måneden.

For enlige kasseassistenter uden børn med en månedlig lønindkomst på 15.890 kr. svarende til 116 kr. i timen¹ og 137 arbejdstimer om måneden vil en sådan forhøjelse af beskæftigelsesfradraget indebære en fremgang i rådighedsbeløbet på cirka 690 kr. om året svarende til cirka 60 kr. om måneden (2014-niveau).

¹ http://nblandsforening.dk/onlinepdf/diverse/Mindste_timeloen_i_butikker_%20doegn kiosker_servicestationer.pdf. Bemærk, at det er mindste timeløn for en faglært, jf. HK.

For enlige uden børn med en månedlig lønindkomst på 28.000 kr. vil fremgangen i rådighedsbeløbet være større og udgør cirka 1.200 kr. om året svarende til cirka 100 kr. om måneden. Det svarer til stigningen i det maksimale beskæftigelsesfradrag.

Det såkaldte forskelsbeløb angiver den beregnede månedlige gevinst ved at være i beskæftigelse frem for at modtage indkomstoverførsler. Forskelsbeløbet opgøres således som forskellen mellem på den ene side den disponible indkomst som modtager af overførselsindkomst og på den anden siden den disponible indkomst som beskæftiget. Beregningen tager blandt andet højde for transportudgifter til og fra arbejde og aftrapning af indkomstafhængige ydelser som boligstøtte og økonomisk friplads i daginstitution mv. For nærmere om forskelsbeløb henvises til Fordeling og Incitamerter 2013, Økonomi- og Indenrigsministeriet, juli 2013.

Det skal understreges, at de beregnede forskelsbeløb – givet de anvendte beregningsforudsætninger – bør betragtes som et hypotetisk øjebliksbillede, hvor fx de økonomiske incitamerter til beskæftigelse kan være stærkere de efterfølgende år.

Det skønnes, at i alt cirka 17.700 personer har et negativt forskelsbeløb i 2014, hvoraf omkring 10.600 er fuldt beskæftigede, jf. tabel 2. Disse personer har således umiddelbart – givet de anvendte forudsætninger – en beregnet økonomisk gevinst ved at overgå fra beskæftigelse til offentlige indkomstoverførsler. En eventuel forhøjelse af beskæftigelsesfradraget på 1,19 pct.-point skønnes isoleret set at ville reducere det samlede antal personer med et beregnet negativt forskelsbeløb med cirka 800 personer, herunder antallet af fuldt beskæftigede med et negativt forskelsbeløb med godt 300 personer, jf. tabel 2.

Blandt alle personer – dvs. både beskæftigede² og overførselsindkomstmodtagere – skønnes det, at der i 2014 er cirka 133.200 personer med et månedligt forskelsbeløb på under 2.000 kr. og cirka 46.400 med et forskelsbeløb under 1.000 kr. En forhøjelse af beskæftigelsesfradraget med 1,19 pct.-point skønnes isoleret set at ville reducere de opgjorte antal med i størrelsesordenen 8.700 personer og 3.700 personer, jf. tabel 2.

² Både fuldt beskæftigede og delårsbeskæftigede.

Tabel 2

Virkning på forskelsbeløb af en forhøjelse af beskæftigelsesfradraget med 1,19 pct.-point i 2014

Antal personer	Gældende regler ¹⁾	Med forhøjelse af beskæftigelsesfradrag	Ændring
Negativ (mindre end 0 kr.) - (Heraf fuldt beskæftigede)	17.700 (10.600)	16.900 (10.300)	-800 (-300)
mindre end 1.000 kr.	46.400	42.700	-3.700
mindre end 2.000 kr.	133.200	124.500	-8.700

1) Med skatteregler gældende i 2014 inkl. fremrykningen af den forhøjelse af hhv. beskæftigelsesfradraget og det særlige beskæftigelsesfradrag til enlige forsørgere, der er indeholdt i Aftaler om Finansloven for 2014, men ekskl. virkningerne af kontanthjælpsreformen. Der er taget udgangspunkt i det beregnede månedlige forskelsbeløb.

Kilde: Egne beregninger på basis af 3,3 pct. stikprøve af befolkningen for 2011.

Det bemærkes, at opgørelsen i tabel 2 ikke afspejler virkningen af kontanthjælpsreformen, der træder i kraft 1. januar 2014. Med kontanthjælpsreformen reduceres blandt andet ydelsen for unge under 30 år, der er uddannelsesparate eller jobparate, hvilket isoleret set kan reducere antallet af personer med relativt lave forskelsbeløb.

Derudover medvirker skattereformen fra 2012 til, at antallet af personer med beregnede negative eller lave forskelsbeløb reduceres frem mod 2023.

Med venlig hilsen

Bjarne Corydon